

1. Forslag til Hjørring Kommunes Ungestrategi

Resumé

Byrådet skal behandle forslag til Ungestrategi samt iværksættelse af indsatser i strategien.

Sagsfremstilling

Det følger af hensigtserklæring i Budgetforlig 2019, at Byrådet i forår 2019 skal behandle et forslag til sammenhængende Ungestrategi og indarbejdes i B2020.

Forslag til Ungestrategien fremlægges hermed til Byrådets behandling.

De strategiske mål:

Forslaget til Ungestrategi indeholder tre strategiske mål:

- **Udsyn:** Den enkelte unge skal have udsyn og impulser udefra, der fremmer refleksion, inspiration og drømmen om 'mit gode liv'.
- **Indsigt:** Den enkelte unge skal opnå indsigt i egne kompetencer og mulige veje, der fører til realiseringen af drømmen om 'mit gode liv'.
- **Kompetencer:** Den enkelte unge skal ud fra egne forudsætninger opdage og udvikle sine potentialer og opnå de nødvendige kompetencer for at kunne realisere drømmen om 'mit gode liv'.

De strategiske mål blev vedtaget af Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget og Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget 18. marts 2019, og forventes at have en meget lang levetid over flere byrådsperioder. Uddybning af de strategiske mål er vedlagt i bilag 1.

Ungestrategien skal sikre, at hver enkelt ung får en drøm om 'mit gode liv', og at de unge, i forhold til den del af det gode liv, der vedrører job og uddannelse, ved hvilke næste skridt, de skal tage for at bringe dem på rette vej. I strategiens termer: den unge skal have en '*positiv destination*'.

Lokalpolitisk forståelse af '*positiv destination*':

Den lokalpolitiske forståelse af '*positiv destination*' beskriver den overordnede målsætning med Ungestrategien, og er i sin helhed gengivet nedenfor:

Alle unge skal have en positiv destination.

Det betyder, at hver enkelt ung skal have en drøm om 'mit gode liv'.

Det betyder også, at de unge i forhold til den del af det gode liv, der vedrører job og uddannelse ved hvilke næste skridt de skal tage for at bringe dem på rette vej.

Den positive destination bliver således et rejsemål med indbyggede milepæle for den enkelte unge. Det bliver samtidig en målestok, som alle skole-, vejlednings-, virksomheds- og støtteindsatser kan vurderes i forhold til. Bringer denne indsats den unge tættere på sin positive destination?

Alle job- og karrieremuligheder kan udgøre den positive destination og tilbyde det enkelte menneske et godt arbejdsliv.

Drømme kan på en og samme tid være vilde og realistiske – og drømme kan ændre sig over tid. Den lokale og nære virkelighed rummer steder, muligheder og mennesker, der kan understøtte den unge i at afsøge sine drømme i praksis.

Unge skal tilbydes inspirerende, udfordrende og understøttende læring og praksisfaglig erfaring, der fremmer refleksion og indblik i egne interesser, motivation og ønsker – og dermed den unges valgkompetencer.

Gode valgkompetencer giver de bedste forudsætninger for at træffe afklarede og aktive valg - både i nutiden og i fremtiden, hvis drømmen ændrer sig undervejs.

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget og Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget godkendte i møder 4. marts 2019 den lokalpolitiske forståelse som den overordnede målsætning for strategien.

Den lokalpolitiske forståelse af '*positiv destination*' har været drøftet med en lang række interessenter - herunder de unge, forældre, ungdomsuddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter m.fl. Oversigt over inddragede interessenter og opsamling på møderne er vedlagt i bilag 2.

Hvordan Ungestrategien mål skal opnås - de fire indsatsspor:

De indsatser, der skal realisere Ungestrategiens mål, falder i et eller flere af fire spor. For at kunne levere koordinerede og sammenhængende indsatser til unge efter behov går en række indsatser igen på tværs af de fire spor.

- Indsatserne i grundskolesporet er beskrevet i bilag 3.
- Indsatserne i virksomhedssporet er beskrevet i bilag 4.
- Indsatserne i støttesporet er beskrevet i bilag 5.
- Indsatserne i vejledningssporet er beskrevet i bilag 6.

Det er værd at fremhæve, at indsatserne i virksomhedssporet er formuleret af syv indbudte virksomheder - med kommunen som sekretariat.

De strategiske mål, '*positiv destination*' og indsatserne i de fire spor udgør tre niveauer i strategien og skal derfor ses og læses i en helhed. Grafisk præsentation af sammenhæng mellem '*positiv destination*' og de fire indsatsspor er vedlagt i bilag 7.

Vedtagelsen af Ungestrategien indebærer igangsætning af følgende aktiviteter med virkning fra sommeren 2019:

- Oprettelse af funktioner som karrierelæringsvejledere på alle kommunale folkeskoler for at understøtte arbejdet med temaet Uddannelse & Job i grundskolen i samspil med UU
- Oprettelse af funktioner som praktikkoordinatorer på alle kommunale folkeskoler for at understøtte obligatorisk erhvervspraktik på alle skoler
- Kompetenceløft for udskolingslærere på kommunale folkeskoler og interesserede friskoler samt UU-vejledere i forhold til ensartethed i uddannelsesparathedsvurderinger ud fra den nye fælles model
- Udvikling af 'Den digitale Markedsplads', der understøtter samspillet mellem den åbne skole, erhvervspraktik, fritidsjob, introjob m.v. mellem skoler, virksomheder, ungdomsuddannelser og de unge selv
- Ungemesse, hvor virksomhederne blandt andet kan fortælle de unge om fag, jobtyper, funktioner, rekruttering. De kan også fortælle om, hvad de kan tilbyde de unge, fx fritidsjob, lærepladser, erhvervspraktikker m.v.

- Unge, der af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra flere instanser tilknyttes én gennemgående kontaktperson, der følger den unge i overgangene og støtter den unge frem mod og fastholdelse i en ungdomsuddannelse eller beskæftigelse.
- Headspace, der er et lavtærskel-tilbud for børn og unge i alderen 12-25 år, som gratis og anonymt kan få rådgivning. Tilbuddet beskrives nærmere i særskilt sag.
- Der etableres et Ungesekretariat, der skal understøtte den tværgående koordinering og implementering af indsatserne i Ungestrategien og udviklingen af Ungegarantien

Ungestrategiens implementering og drift:

Styregruppen, der har haft det administrative ansvar i udviklingsfasen vil også have ansvaret for at sikre Ungestrategiens videre udvikling, implementering og drift, herunder at eventuelle prioriteringsspørgsmål inddrages og afklares i budgetprocessen. I forhold til øvrige spørgsmål refererer Styregruppen til Koordineringsforum, der samler repræsentanter fra Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget og Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget.

Ekstern og intern evaluering:

Der vil blive gennemført både intern og ekstern evaluering af Ungestrategien.

Styregruppen er i dialog med Aalborg Universitet om rammer for - og indhold i - en ekstern evaluering. Eksterne evalueringer opererer typisk med tidshorisonter på flere år. Der vil derfor tillige blive gennemført interne evalueringer, der tillader, at der handles hurtigt, og indsatserne kan justeres, hvis der er behov herfor i forhold til at realisere de strategiske mål.

Lovgrundlag

Folkeskoleloven.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Service-loven.

Lov om kommunal ungeindsats.

Kommunalfuldmagten.

Økonomi

Med vedtagelse af budget 2019 fulgte en tidlig investering indenfor Ungestrategiens fokusområde via tilførelse af 2 mio. kr. til styrkelse af uddannelses- og erhvervsvejledning i 2019 og overslagsårene.

Det udestående investeringsbehov til aktiviteter i Ungestrategien, der herudover igangsættes i 2019 udgør 4,625 mio. kr., som kan finansieres af rullede midler på Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område. Med vedtagelse af ungestrategien gives der samtidigt bevilling til, at udgifterne til aktiviteterne i 2019 kan afholdes. Budgetomplaceringerne foretages som en del af økonomirapporterne.

Det udestående investeringsbehov i Styregruppens foreløbige samlede forslag til ressourcensætning og indfasning af Ungestrategien udgør 12,390 mio. kr. i 2020 og 15 mio. kr. i 2021 og frem. Der henvises til bilag 8 for en uddybning.

Styregruppens forslag til ressourcensætning betyder samlet set, at der over den første 4½ årlige periode investeres 75 mio. kr. i Ungestrategien.

Forslaget indgår i budgetarbejdet i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget og Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget med henblik på fremlæggelse af et fuldt finansieret budgetforslag via effektiviseringstiltag på arbejdsmarkedsområdet til vedtagelse i budget 2020-23.

Ressourcensætningen vil blive revurderet årligt i forbindelse med budgetlægningen. Yderligere ressourcetilførsel vil bl.a. kunne blive relevant i takt med, at antallet af virksomheder og øvrige samarbejdspartnere i Ungestrategien øges. En sådan udvikling bør dog kunne finansieres af en nedgang i forsørgelsesudgifterne til de unge.

Personalemæssige (herunder arbejdsmiljømæssige) konsekvenser

Med vedtagelse af Ungestrategien følger opnormeringer med 12 stillinger hen over sommeren 2019, der finansieres ved rullede midler, jf. ovenfor.

Øvrige personalemæssige udvidelser og tilpasninger afklares i budgetprocessen vedrørende budget 2020.

Miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Bilag

1. Ungestrategiens strategiske mål.
2. Inddragede interessenter i drøftelse af '*positiv destination*'.
3. Grundskolesporet.
4. Virksomhedssporet.
5. Støttesporet.
6. Vejledningssporet.
7. Sammenhæng mellem '*positiv destination*' og de fire indsatspor.
8. Styregruppens forslag til prioritering og indfasning for 2019-21.

Direktionen indstiller,

at Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget / Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget overfor Økonomiudvalg og Byråd anbefaler:

- at forslag til Ungestrategi godkendes
- at forslag til indsatser, der iværksættes i 2019 godkendes og finansieres ved rullede midler på Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område
- at forslag til indsatser, der iværksættes i 2020 eller senere prioriteres i forbindelse med budget 2020